

PRZEŻYCIA 5-LETNIE CHORYCH NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE 2010-2014 NA TLE DANYCH Z LAT 1985-2009

Analiza dotyczy zachorowań na nowotwory złośliwe z trzydziestu lat 1985-2014 zapisanych w bazie Dolnośląskiego Rejestru Nowotworów. Weryfikacja chorych z ostatniego pięciolecia 2010-2014 w 2020 roku w Ministerstwie Cyfryzacji pozwoliła określić vital status (żyje lub data zgonu) dla 63.598 chorych, z obserwacji stracono 21 chorych (0,03%). Zgodnie ze standardem europejskiego badania EUROCARE [2] z analizy wykluczono 436 nowotworów u dzieci do 14 roku życia, 21 nowotworów zarejestrowanych tylko na podstawie aktu zgonu oraz 287 zgłoszonych podejrzeń nowotworów dotyczących osób aktualnie żyjących, o których nie otrzymano żadnych dodatkowych informacji o dalszej diagnostyce lub wdrożeniu leczenia. Ostatecznie analizowany materiał stanowiło 63.075 zachorowań.

Do obliczenia przeżyć względnych użyto własnego arkusza obliczeniowego Microsoft Excel, którego budowę oparto na standardowej metodzie Hakulinena ,później zmodyfikowanej [1, 3]. Metoda oparta jest na obliczeniu teoretycznych wartości przeżyć uwzględniających wiek chorych i związane z nim wartości współczynnika dalszego trwania życia.

Dla porównania w tabeli zamieszczone są wcześniej opublikowane dane dotyczące 124.500 chorych z lat 1985-2004 [4] oraz dane z lat 2005-2009 [5].

W okresie 1985-2014 co pięć lat wartości przeżyć względnych dla wszystkich nowotworów u obu płci na Dolnym Śląsku zwiększały się u kobiet o 2,97% i 3,37% u mężczyzn, co oznaczało szanse na wyleczenie u obu płci dla kolejnych 500 chorych z liczby zachorowań stwierdzanych w roku. Zdecydowanie większe szanse na przeżycie pięciu lat, o około 14% w ostatnim okresie miały kobiety.

Tabela pokazuje wartości względnych przeżyć 5-letnich (uwzględniające tablice dalszego trwania życia) dla nowotworów ogółem oraz wybranych częstych umiejscowień.

Chorzy mężczyźni z lat 2010-2014 osiągnęli najwyższy wskaźnik przeżyć dla nowotworów ogółem, wyniósł on 42,9% i w porównaniu z okresem 2005-2009 wzrósł o 2,7%. Ponadto najwyższe dotąd wskaźniki stwierdziliśmy dla nowotworów żołądka, okrężnicy, czerniaka złośliwego skry, gruczołu krokowego, nerki, jądra oraz choroby Hodgkina.

Także u kobiet stwierdziliśmy najwyższy wskaźnik przeżyć dla nowotworów ogółem (56,3%), był on dla lat 2010-2014 wyższy o 2,2% od obliczonego dla lat 2005-2009. Najwyższe dotąd w ostatnim okresie były wartości wskaźników przeżyć 5-letnich dla nowotworów żołądka, piersi, szyjki i trzonu macicy i choroby Hodgkina.

Najwyższe wartości przeżyć 5-letnich stwierdziliśmy u mężczyzn z ostatniego badanego okresu dla nowotworów jądra (91,2%), choroby Hodgkina (86,4%), inowotworów gruczołu krokowego (74,5%), a u kobiet najlepiej rokowały chore na chorobę Hodgkina (81,1%), nowotwory piersi (80,5%) i trzonu macicy (76,8%).

Najgorzej u obu płci rokowały nowotwory przełyku, wątroby i trzustki (od 4,8 do 13% względnych przeżyć 5-letnich).

Piśmiennictwo

1. Hakulinen T.: Cancer survival corrected for heterogeneity in patient with drawal. *Biometrics* 1982, 38, 933-942
2. Roberta De Angelis, Silvia Francisci, Paolo Baili, Francesca Marchesi, Paolo Roazzi, Aurelien Belot, Emanuele Crocetti, Pierre Pury, Arnold Knijn, Michel Coleman, Riccardo Capocacci, the EUROCORE Working Group: The EUROCORE-4 database on cancer survival in Europe: Data standardisation, quality control and methods of statistical analysis. *EJC*, 45 (2009), 909–930.
3. Isabella Corazziari, Mike Quinn, Riccardo Capocaccia: Standard cancer patient population for age standardising survival ratios, *EJC*, 40 (2004), 2307–2316.
4. Błaszczak J., Jagas M., Bębenek M.: Przeżycia 5-letnie chorych na nowotwory złośliwe z lat 1985-2004 w woj. dolnośląskim. Dolnośląskie Centrum Onkologii, 2011
https://www.dco.com.pl/files/epidemiologia/Biuletyn_przezycia_%205_letnie.pdf
5. Błaszczak J., Jagas M., Hudziec P.: Nowotwory złośliwe w woj. Dolnośląskim w roku 2014. Dolnośląskie Centrum Onkologii, Wrocław 2016 https://www.dco.com.pl/wp-content/uploads/2015/06/Biuletyn_2014.pdf

Tab.5 Wartości 5-letnich przeżyć względnych w woj. dolnośląskim, zmiany w latach 1985-2014

Umiejscowienie	Mężczyźni							Kobiety						
	1985 -1989	1990 -1994	1995 -1999	2000 -2004	2005 -2009	2010 -2014	Trend	1985 -1989	1990 -1994	1995 -1999	2000 -2004	2005 -2009	2010 -2014	Trend
Warga, jama ustna i gardło (C00-14)	48,0	39,1	34,6	32,9	33,7	35,5	-2,31	53,7	55,5	57,2	52,7	52,8	47,5	-1,25
Przełyk (C15)	5,7	5,7	5,4	6,4	5,3	4,8	-0,13	14,7	9,2	10,7	7,7	2,2	13,0	-0,93
Żołądek (C16)	10,5	11,5	14,1	14,0	15,1	15,9	+1,08	13,8	15,3	17,2	18,9	18,8	23,9	+1,79
Okreźnica (C18)	26,8	36,0	41,2	45,6	47,9	48,6	+4,26	31,2	39,2	39,8	46,8	47,7	50,2	+3,64
Odbytnica (C19-C20)	25,0	28,2	37,3	45,7	47,5	46,7	+4,99	25,6	25,7	36,9	47,3	50,5	50,3	+5,95
Wątroba (C22)	2,8	8,7	8,8	8,3	6,0	5,7	-1,15	2,8	9,9	11,1	16,9	8,7	8,1	-0,43
Trzustka (C25)	6,8	11,8	13,5	10,7	4,8	3,5	+0,17	6,9	9,0	10,2	10,0	4,7	6,5	+0,82
Krtań (C32)	48,1	49,4	50,2	51,4	45,9	47,1	-0,40	56,0	54,8	59,6	57,7	64,4	47,5	-0,45
Płuco (C33-C34)	8,9	10,0	12,6	15,5	12,0	10,8	+0,53	14,0	16,2	20,6	22,0	14,7	16,4	+0,25
Czerniak złośliwy skóry (C43)	43,4	40,8	51,6	55,2	58,1	59,6	+3,90	59,4	62,1	66,5	62,2	69,8	66,8	+1,59
Piers (tylko inwazyjne C50)								56,4	62,4	71,1	76,3	79,0	80,5	+5,01
Szyjka macicy (tylko inwazyjne C53)								60,8	58,6	55,0	53,8	52,9	62,8	-0,24
Trzon macicy (C54)								73,4	72,2	74,2	77,0	75,2	76,8	+0,82
Jajnik (C56)								39,1	38,1	38,9	43,6	41,9	41,6	+0,81
Gruzoł krokowy (C61)	40,2	46,8	55,3	67,7	72,6	74,5	+7,47							
Jądro (C62)	71,1	79,9	84,2	87,9	90,1	91,2	+3,85							
Nerka (C64)	34,2	47,0	52,8	57,9	54,4	58,1	+4,19	45,2	54,5	62,1	65,4	62,2	64,4	+3,50
Pęcherz moczowy (C67)	50,7	54,1	58,7	65,3	57,7	54,4	+1,03	47,6	54,2	65,1	68,8	58,7	57,5	+1,91
Mózg (C71)	29,3	23,3	25,0	23,3	22,8	17,7	-1,75	32,9	33,7	36,0	32,5	29,4	18,8	-2,48
Choroba Hodgkina (C81)	62,0	60,0	62,0	78,1	68,8	86,4	+4,70	66,0	64,5	69,0	80,2	79,6	81,1	+3,77
Chłoniaki bez Hodgkina (C82-85, 96)	35,0	35,1	46,1	40,5	46,1	44,1	+2,08	46,8	46,1	41,9	47,2	47,4	42,1	-0,41
Białaczki (C91-95)	38,3	31,1	35,8	35,2	39,7	39,1	+0,83	31,8	37,5	42,5	43,7	43,3	37,9	+1,40
Wszystkie umiejscowienia	26,5	29,0	32,7	37,5	39,9	42,6	+3,37	42,5	44,5	48,3	52,3	54,1	56,3	+2,91